

to, co bylo o příčině pokusu vyšinutí vlaku vyšetřeno, a že připojená dedukce nebyla případnou vzhledem ke zjištěnému stavu věcí, avšak že přes tyto nesprávnosti jest zřejmo, že reportér »N.« čerpal přímo ze zpráv orgánů vyšetřujících onen případ, a že nelze z obsahu tohoto článku ve spojení s tím, co bylo zjištěno četnickým oznámením a spěšným dopisem, dovozovati, že soukromý obžalobce onen článek uveřejnil s tendencí poštvati veřejnost proti železničním zaměstnancům, a nelze z toho odvoditi ani ostatní ve článku uvedené a soukromým obžalobcem zažalované útoky. Toto posouzení článku kmetským soudem vyhovuje onomu právnímu hledisku, a zmateční stížnost se marně snaží dokázati opak, při čemž bez významu uvažuje o tom, jak se měl zachovati zpravodaj »N.« (rozhodným jest jen, co bylo v článku »Č. Ž. L.« skutečně projevono), a při čemž stížnost zcela samovolně vykládá si smysl a dosah článku opačně, než činí kmetský soud v oboru své skutkově zjišťující činnosti (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Stížnosti nelze přisvědčiti ani, pokud — opírajíc se o důvod zmatečnosti § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř. — vytýká rozsudku mylný výklad zákona při řešení otázky beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. čís. 124/24. Beztrestnosti ve smyslu § 4 cit. zák. není účasten pachatel, který, zneužívaje práva volné kritiky, pod záminkou, chrániti veřejný zájem, podkopává čest listu jemu nepřijemného způsobem, jenž nemá nic společného s ochranou veřejných zájmů; nestačí ani souběžný úmysl pachatelův chrániti také veřejný zájem, bylo-li jeho hlavním cílem útočiti na list napadený. I po této stránce jest přisvědčiti rozsudkovým vývodům, rozhodujícím věc v onom smyslu. Pokud zmateční stížnost napadá zjišťovací výrok rozsudku, že zájem veřejný stál v pozadí, kdežto hlavním byl útok na časopis N., neprovádí uplatňovaný hmotněprávní důvod zmatečnosti po zákonu (§ 288 čís. 3 tr. ř.), aniž alespoň věcně uplatňuje proti zjištění tomu některý formální důvod zmatečnosti. Zmateční stížnost není důvodnou ani, pokud napadá rozsudek z formálního důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. pro nepřipuštění výslechu svědka přednosta stanice H-e. Smysl konečné věty spěšného dopisu H-ova »Domněnka jest sabotáž« jest jasný a nebylo potřebí o něm slyšeti pisatele, neboť nezáleží na tom, co by jako svědek vypověděl, nýbrž jen na tom, jaký obsah měla jeho zpráva, která byla podkladem článku »N.«. Zamítnutím průvodního návrhu nestala se obhajobě újma.

Čís. 4144.

Obsah a smysl výroku poroty jest posuzovati výlučně z doslovu otázek ve spojitosti s odpovědí porotců; je nepřipustné vykládati jej porovnáním s jinými doklady nebo s dodatečnými vysvětlivkami.

Čin, který jest předmětem otázky hlavní a eventuální, je v podstatě týž, jenže se v obou těchto otázkách podřaduje různé právní kvalifikaci.

Nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců podle čís. 9 § 344 tr. ř., odpověděli-li kladnou odpovědí k eventuální otázce na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák., a na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. vlastně kladně ke zločinu zabití (jenže jeho skutkovou podstatu rozložili na dvě samostatné otázky, které vedle

sebe nemohou obstatí), ač před tím ke zvláštní otázce na zločin zabití podle § 140 tr. zák. odpověděli záporně.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1931, Zm I 921/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Kutné Hoře ze dne 20. října 1930, pokud jím byla obžalovaná podle § 334 tr. ř. zproštěna z obžaloby pro zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a uznána vinnou jen zločinem těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák., zrušil výrok poroty ohledně první eventuální otázky na zločin zabití podle § 140 tr. zák., třetí eventuální otázky na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a čtvrté eventuální otázky na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák., jakož i rozsudek na tomto výroku poroty spočívající, pokud jím byla obžalovaná uznána vinnou zločinem těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák.; důsledkem toho zrušil rozsudek porotního soudu i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a věc odkázal do příštího zasedání porotního soudu při krajském soudu v Kutné Hoře, by o ní v rozsahu zrušení znovu bylo jednáno a rozhodnutō, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Porota odpověděla na první hlavní otázku na zločin úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a na první a druhou otázku eventuální na zločin zabití podle § 140 tr. zák., pokud se týče na zločin podle § 143 tr. zák. záporně, kladně však i na třetí eventuální otázku na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák., i na čtvrtou eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. Tyto dvě otázky zněly takto: »Jest Františka M-ová vinna, že ve V. v první polovici měsíce listopadu 1929 jednala proti chlapci Rudolfu K-ovi ne sice v tom úmyslu, by ho usmrtila, avšak přece v jiném nepřátelském úmyslu takovým způsobem, že z toho vzešlo Rudolfu K-ovi těžké uškození na těle, spojené s přerušením zdraví, trvajícím alespoň 20 dní?« (třetí otázka eventuální), a »jest Františka M-ová vinna, že v době před 21. listopadem 1929 ve V. dopustila, by se chlapci Rudolfu K-ovi, jehož převzala v opatrování, naprosto nedostalo v jeho nemoci (po zranění) potřebné lékařské pomoci, ač takovou pomoc bylo lze opatřiti, a že se tak dopustila opomenutí, o němž již podle jeho přirozených následků, které každý snadno poznati může, nebo podle předpisů zvláště vyhlášených, svého stavu nebo vůbec podle svých zvláštních poměrů mohla seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečství života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí, a že z tohoto opomenutí nastala smrt Rudolfa K-y?« (čtvrtá otázka eventuální). Na základě tohoto výroku poroty vynesl porotní soud rozsudek, jímž zprostil obžalovanou podle § 334 tr. ř. z obžaloby pro zločin vraždy úkladné, uznal ji však vinnou zločinem těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. Zmateční stížnosti

státního zastupitelství nelze upříti oprávnění, pokud namítá, že porotci kladnou odpovědí na třetí eventuální otázku na zločin těžkého uškození na těle a na čtvrtou eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života odpověděli vlastně kladně na zločin zabití, jenže jeho skutkovou podstatu rozložili na dvě samostatné otázky, které vedle sebe nemohou obstát. K této námitce podal krajský soud, předkládaje spisy se zmatečnými stížnostmi státního zastupitelství, zprávu, že třetí a čtvrtá eventuální otázka nemají nic společného, ana se čtvrtá eventuální otázka týkala jen zanedbání choroby dítěte Rudolfa K-y a jeho zranění na hlavě, kdežto třetí eventuální otázka se týkala ostatních zranění dítky, jež byla kvalifikována jako těžká, takže prý zločin těžkého uškození na těle a přečin podle §§ 360, 335 tr. zák. mohou vedle sebe obstát. Než obsah a smysl výroku poroty jest posuzovati výlučně z doslovu otázek ve spojitosti s odpovědí porotců; je nepřipustné vykládati jej porovnáním s jinými doklady nebo s dodatečnými vysvětlivkami. Nelze proto při uvažování o důvodnosti nebo nedůvodnosti oné námitky přihlížeti ani k obsahu řečené zprávy, ani, jak již zmateční stížnost právem zdůrazňuje, k oné části rozsudkových důvodů, v níž porotní soud (způsobem neobvyklým, ba nepřipustným a v tom, zda vyhovují otázky příslušným zákonným, předpisům, i nepotřebným) blíže vysvětluje obsah jednotlivých otázek. Přezkoumává-li se však výrok poroty s onoho jedině správného hlediska, jest přisvědčiti zmatečným stížnostem aspoň potud, pokud onou námitkou, třebaže se jí dovolává číselně jen důvodu zmatečnosti podle čís. 11 § 344 tr. ř., uplatňuje věcně zřejmým poukazem i nejasnost a vnitřní rozpor porotního výroku podle čís. 9 onoho §. Jest především znovu zdůrazniti, že porotcům byla dána jen jedna hlavní otázka na zločin vraždy, k níž postupně byly připojeny čtyři další otázky eventuální. Již z právní povahy eventuální otázky v poměru k otázce hlavní však plyne, že čin, který jest předmětem otázky hlavní a otázky eventuální, je v podstatě týž, jenže se v obou těchto otázkách podřaduje různé právní kvalifikaci (§ 320 tr. ř., 1. a 2. odstavec . . . . čin obžalovanému za vinu kladený . . . .). Že i v souzeném případě — aspoň pokud jde o první hlavní otázku, první, druhou a třetí otázku eventuální — šlo o týž skutek, tomu nasvědčuje již doslov těchto otázek; ve všech otázkách mluví se povšechně jen o »jednání« obžalované, aniž byl čin v jednotlivých otázkách blíže konkretisován a tak vyznačeno, zda a pokud se čin — nehledě k okolnostem rozhodným jen pro jeho právní kvalifikaci — různí od činu, o němž se zmiňují ostatní otázky. Jen čtvrtá eventuální otázka liší se od ostatních otázek jednak tím, že není podmíněna zápornou odpovědí k bezprostředně předcházející (třetí) otázce eventuální, nýbrž právě tak jako tato otázka jen zápornou odpovědí k první hlavní otázce a k první a druhé eventuální otázce, jednak tím, že se v ní čin, obžalované za vinu kladený, blíže určuje v ten způsob, že se mluví o opomenutí, jehož se obžalovaná dopustila tím, že nepatřila dítěti Rudolfu K-ovi potřebnou lékařskou pomoc »v jeho nemoci, pokud se týče po zranění«. Tato odlišnost čtvrté eventuální otázky v oněch dvou směrech mohla by snad poukazovati k tomu, že skutky, tvořící podklad třetí a čtvrté eventuální otázky, nejsou totožné. Nelze však přehlížeti, že i ve třetí eventuální otázce je řeč o těžkém poškození na těle, a že, mluví-li se pak v následující hned čtvrté eventuální otázce

o tom, zda obžalovaná dopustila, že se chlapci Rudolfu K-ovi naprosto nedostalo v jeho nemoci, pokud se týče po zranění potřebné lékařské pomoci, nelze při spojitosti obou otázek beze všeho míti za to, že jsou v nich míněna různá zranění, nanejmenší nelze beze všeho předpokládati, že oním zraněním bylo snad míněno jen zranění chlapce na hlavě, jak vysvětluje zpráva krajského soudu, ana se o tomto konkrétním zranění výslovně nezmiňuje ani tato otázka ani kterákoliv jiná z daných otázek.

Jest proto říci, že výrok poroty zavdává aspoň závažné pochybnosti o tom, které konkrétní skutky nebo skutečnosti tanuly porotcům vlastně na mysl při odpovědi ke třetí a čtvrté eventuální otázce, a pochybnosti ty nemůže odstraniti ani to, že v jednotlivých otázkách není doba páčání činu uvedena jednotně; neboť, i když se mluví v první hlavní otázce, v první a ve čtvrté eventuální otázce o »době před 21. listopadem 1929«, ve druhé eventuální otázce o »delší době před 21. listopadem 1929« a ve třetí eventuální otázce o »první polovici měsíce listopadu 1929«, spadají všechny tyto doby v dobu před 21. listopadem 1929, a nelze tedy ani z tohoto různého označení doby bezpečně usouditi, na které skutky se obě otázky (třetí a čtvrtá eventuální) vztahují. Tato nejasnost výroku poroty opravňuje dále k předpokladu, že výrok ten je stížen i vnitřním rozporem. Neboť, měli-li porotci, odpověděvše kladně ke třetí a čtvrté eventuální otázce, na mysl totéž zranění, což podle doslovu otázek nelze vyloučiti, jest přisvědčiti zmateční stížnosti, že tím v pravdě odpověděli kladně na zločin zabití, ač před tím již ke zvláštní otázce na tento zločin odpověděli záporně. Jestliž jednak kladnou odpovědí ke třetí eventuální otázce zjištěno, že obžalovaná jednala proti chlapci Rudolfu K-ovi ne sice v tom úmyslu, by ho usmrtila, avšak přece v jiném úmyslu nepřátelském takovým způsobem, že z toho vzešlo Rudolfu K-ovi těžké uškození na těle, jednak kladnou odpovědí ke čtvrté eventuální otázce vzato za prokázáno, že Rudolf K. tomuto zranění (nemoci) podlehl; jsou tedy kladnou odpovědí k oněm dvěma otázkám zjištěny veškeré skutkové znaky zločinu zabití i po stránce objektivní i po stránce subjektivní. Podřadění skutku takto zjištěného pod skutkovou podstatu zločinu zabití nevadilo by, že smrt chlapce nastala podle čtvrté eventuální otázky tím, že obžalovaná neposkytla dítěti potřebnou lékařskou pomoc; neboť opomenutí to je jen vedlejší příčinou, náhodou přistoupiivší, která podle zásad o příčinné souvislosti (§ 134 tr. zák.) nepřerušuje příčinnou spojitost mezi zraněním dítěte obžalovanou a nastalou smrtí a jde proto na vrub obžalované. Podle toho byl by výrok porotců i rozsudek spočívající na něm neudržitelným i pro tuto vadu. Výrok poroty je při nejmenším nejasný, a nejasností tou je dotčen i výrok porotců ve směru 1. eventuální otázky na zločin zabití podle § 140 tr. zák. Bylo proto vyhověti odůvodněné podle čís. 9 § 344 tr. ř. zmateční stížnosti, zrušiti výrok poroty jakož i rozsudek porotního soudu v částech postižených oněmi vadami a přikázati věc do příštího zasedání porotního soudu k novému projednání a rozhodnutí, aniž bylo třeba obíratí se ostatními vývody zmateční stížnosti napadajícími tytéž části zrušeného rozsudku.